

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörszarnokaszomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felölös szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 8 kr;
többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30kr.
„Nyilrtér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegi K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tűbiztosító VII., Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppelik, Schalech H. és Párisban, Hamburgban Majnai-Frankfurthan: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szeptember 10.

Gyászok meg az emlékezet oltárán a kegyelet tűzét, — öltetek gyászt és sirjatos napon hazámnak népei, a mint sirtatok most egy esztendeje, a mikor lesújtólag terjedt a gyász, hogy orgyilkos kéz szurta át a világ legnemesebb és legfájdalmasabb — szívét, Erzsébet magyar királynéét.

Egy éve lesz holnap! A mikor olyan sötét nap borult a nemzetre, a minő nem volt soha ezer éves állami életében, a mi után virradatot remélni se merünk.

A nemzet nagyasszonyát, a haza védangyalát, a legjobb királynét, a hű és szerető feleséget, a legjobb anyát engedte a végzet áldozatául egy nyomorult eszelőnek, ki vak eszéke volt egy világ felforgatására törekvő csöcselék örületes gondolkodásának.

Gyászünnepeket ül az egész magyar nemzet e szomorú emlékü napon.

Elnémul a zene vidám hangja, — elhallgat a dal, a kedvre fátyol borul, csak a néma fájdalom fog a szívekben sajogni, mert fáj, nagyon fáj ez az emlékezet.

De emlékezzetek! . . . Emlékezzetek, mert emlékezni kell s feledni nem szabad.

Ki feledné el azt az áldott asszonyt, a ki a megkülönböztött nemzet és király között közbenjáró lett s a ki kibékíté őket, hogy eljőjön az a jobb kor, a melyért a nemzet oly sokat imádkozott hiába, hasztalan.

Ki feledné el a trón büszkeségét, ki velünk érzett, ki könnyezve hallgatta a szabadságharc bús tragédiáját, miért bitóra hurcolták legjobbjaikat, mert nagyon tudták szeretni a hazát.

Ki ne emlékeznék a fájdalmas szívű anyára, kinek szíve kinpadra volt vonva! Mennyi csapás, mennyi szomorúság érte! Az utolsó aztán

megtörte egészen. A daliás trónörökös szomorú drámája száműzte őt az életből, futott az emberektől, ki a természet ölébe, ki a rengeteg óceánok vizére, nézni a kék eget, hallgatni a hullámok moraját.

Oh ki tudna reá emlékezni és nem szomorkodni. Hogy egy tökéletes lénynek így sívár, ily szomorú véget adott — a gondviselés, melynek e földön példányszerű képviselője vala. . . . ?

Külső emlékei még nincsenek készen, de örök időnkig tartó alkotások fogják a késő utódokat is emlékeztetni, hogy ki volt Erzsébet magyar királyné a magyar nemzet szentje, védangyala!

Gyászoljon és sirjon minden igaz magyar szeptember 10-ik napon. Gondoljon mindenki Ő reá, bocsásson emléke után egy szívből fakadt igaz sohajt, melyben áldás és könyörgés legyen.

Áldás hamvadó nemes földi részére, könyörgés Istenhez, hogy szellemét engedje közzöttünk lebegni ma és minden időben az időnek végezetéig!

Elégtételt Dreyfusnak!*

Tanulmányaim arra ösztönöztek, hogy az idén a Bretagne-t látogassam meg, melyet keresztül-kasul beutaztam.

Szomorú elhagyott vidék ez, összeperzselt, száraz mezőség, dudvával benőtt domboldalak, melyeket már évezredek óta verdesnek a tenger hullámai, megszakgatják és sebként üregeket vágnak a meredek partba.

A föld szűkségről, nyomorról beszél. Ez földi be a sziklákat minduntalan a biblia szavaira emlékeztet:

* Hoek János országgyűlési képviselő, ez a fennkölt gondolkodású pap most tért vissza Franciaországból és ez alkalommal hosszabb cikket írt benyomásairól. Hatalmas erővel megírt cikkéből közöljük a következőket.

„Tüskét és tövist fog teremni számodra a föld mindaddig, míg porrá leszel, a melyből alkotva lettél.”

A lakosság minden gazdagsága, élete a tenger. A tenger az ur; a tenger minden.

A tenger ad kenyeret a szegény breton halásznak, ki gyöngé bárkáján kivonul a tengerre és napról-napra élet-halál harcot vív a hullámokkal.

A családi élet, a szeretet, a munka hősei ők. Nem ismerik a csüggedést és mialatt a vihar szét szakítja a kifeszített vitorlákat, a hullámok pedig vadul verdesik a törékeny bárka oldalait, szívük nyugodt és vidám. Béke lakozik szívükben, felemelt fővel tekintenek az égre. Mert ott van az a szem, mely mindent lát és mindenki felett öröklik, egy szem, a melyhez otthon egész családja imádkozik.

Ez a bizalom szívükben az élő hit sziklájává erősödött és erre a sziklára építik fel életük minden reménységét. Miért is félnének a tengertől? Hiszen a föld a nyomor, a tenger pedig az élet hazája és a ki bizik Istenben, nyugodtan nézhet a halál szemébe.

Csodálatos, hogy éppen ezen a földön, a hol a hit és a szenvedés a legnagyobb, fog véget érni egy szegény megkínzott, ártatlan ember földi Golgothája. Ennek az embernek drámáját telve fájdalommal, keserőséggel sehol sem lehetett volna jobban befejezni, mint a Bretagne-ban, melyet a megpróbáltatás hősei, a földi szenvedések mártírjai hazájának tekintenek.

Nincs a földön tiszta ember, kivéve azokat, a kiket a szenvedés, a fájdalom a gyász tisztított meg. Dreyfus a keserőségeknek szintűl megtelet poharárt üritette ki és most nincs más célja, mint hogy szenvedésekben gazdag élete árán becsületes nevet szerezzen családjának, gyermekeinek. A mi annak a szegény breton halásznak a kenyér, az Dreyfusnak a becsület; e nélkül gyermekeinek tönkre kellene menniök, ezért kell a halál szemébe néznie és ezt megtette ezerszer is, minden nap, midőn a láztól összetört testének minden erejét összeszedte, hogy egy napon az egész világnak kiáltsa ártatlanságát.

Az ilyen mártíriumhoz nem elég hősnak lenni, hanem tiszta öntudatának kell lennie az embernek,

a kinek minden reménysége az örök igazságos Istenben van.

E remény nélkül nincs lelki nagyság, ha a hit nem volna, ugy a világon a hazugság eltörölne, megsemmisítene az igazságot. Mert csak a hitben van erő és ez az élő hit a leggyengébb embert is hatalmassá teszi, a mennyiben van az a boldog tudata, hogy az igazságért szenved.

Rennesben voltam és szemtől szembe láttam azt a szomorú, halványarcú embert, kit a kollégáitól lenézett védőügyvéd így üdvözölt:

— Ön e század legnagyobb mártírja!

Láttam és szerettem volna hozzámenni, kezét szívemre szoritani és azt mondani:

— Testvér! Őszintén sajnálalak! Csak azért jöttem ide, hogy téged láthassalak és ha egy becsületes ember kézzel szoritása vigaszt nyújt, kérek tőled kezdet az enyémben és hidd el, hogy nekem ezzel ugyanannyit adsz, mint a mennyit neked kívánok.

A sok szenvedés meglátszik arcán és ezek a szenvedések átszellemültek teszik ellenszenves arcvonásait is.

Nyugodtan állt bírál előtt, egyetlen arcizma sem rándult meg, mikor vádlói lesütött szemekkel, halk hangon vallottak. Mintha lelke már nem ezen a hazugságtól bemocskolt földön lenne, mintha csak porhüvely mozogna még, nehogy halottnak higgyék. Mit ér annak az élet, ki már hozzászokott ahhoz a gondolathoz, hogy csak a halál nyújt neki vigaszt? Életösztöne csak abban az egy szóban nyer kifejezést, melyben hosszú évek összes szenvedései egyesülnek:

— Ezredes ur, ártatlan vagyok!

Egyetlen egyszer láttam beesett szeméit felvillanni, midőn Mercier e szavakkal fejezte be vallomását:

— Ha ártatlannak tartanám, megmondanám.

E szavaknál felugrott székeréről és rekedtes, velőki ható hangon, mely az egész termet betöltötte, kiáltotta:

— Ezt meg is kellene tennie. Ez kötelessége volna.

Ha az egész világ hallotta volna ezt a kiáltást, mauapság már nem vitaköznának a Dreyfus-affairól.

TÁRCZA.

Szeptember 10.

— A legszomorúbb évforduló —

Szeptember tiz lett a magyar
Legszomorúbb napja:
Az is marad, míg e hazát
Csak egy magyar lakja. . . .

Palotában és kunyhóban
Csak zokogás hallik:
Az a gyász, melyen, fájón
Szívünkbe nyilallik. . . .

Szeptember tiz . . . miért is jött
Tavaly a magyarra:
Nem nyilnának most ajkaink
Szomorun panaszra. . . .

. . . . Feledhetlen jó királynénk
Drága „Nagyasszonyunk”!
Tekints le ránk a magasból,
Hogyha panaszkodunk.

Légy szószólónk Atyánk előtt,
Mint éltedben tetted:
A magyar kér, hisz eddig is
Rajongva szeretted. . . .

Valahányszor panaszunk volt
S beborult felettünk:

Eddig is csak hozzád mentünk,
Annyira szerettünk. . . .

Hallod-a bús zokogásunk
Ott a mennyországba? . . .
— Drága neved, bús emléked
Szívünkbe van zárva. . . .

. . . . Jertek velem, zokogjuk ki
Magunkat felette:
Hintsünk rája friss virágot, —
Hiszen úgy szerette. . . .

Baka Elek.

A LEVÉL.

— Elbeszélés. —

I.

Vége volt a boldog napoknak, mikor a fiatal pár el nem hagyta egymást. Most Jean meguntá várni Mariannet, ki nem járt többé haza a rendes órákra.

A világ egészen lefoglalta. Mielőtt elutazott volna Párisból, káprázatos sikereket akart aratni, melyek megjelölték helyét az excentrikus elegancia kitérősegei közt, órákat töltött a szabóknál és divatárúsnőknél. Ezek vették igénybe most minden idejét.

Egy este az öltözőasztalára tett levelek közt egy ezüstös virágokkal díszített boríték vonta magára figyelmét: egyik barátjének sem volt ilyen díszes papírja: felbontotta s íme tartalma:

Asszonyom! Trays asszony, a férjének a

kedvese, kitől olyan nehezen vált meg, hogy meg-nősüljön, Párisba jött, hogy állandóan itt lakjék, azok közé tartozik, kiket nem lehet feledni, örköd-jék a boldogsága fölött.

Nápoly, 1899 április 20.

Egy ismeretlen barátja.

Lám, ilyen egy névtelen levél! Marianne öltözködni akart, 10 óra elmúlt. Találkát adtak egymásnak Mousse-nál, hogy csevegjenek egy kissé a hercegnő bája előtt, meg kellett zavarni a terveit, mert egy ismeretlen barátja jelenti, hogy Traysné Párisba érkezett? A levél írója bizonyosan kedvese ennek az asszonynak, a ki fél, hogy elragadják tőle.

De gondolkodván a dolog fölött, Mariannának eszébe jutott, hogy Jean pár nap óta nagyon szórakozott s nem indítványozta-e neki, hogy utazzanak Olaszországba? A Traysné emléke ildőzi tehát! Egy eléggé komoly jelenet óta elvonultan élt; Marianne is úgy tett, mintha nem venné ezt észre. A névtelen levél eszébe juttatja összekocczanásuknak minden részletét; a férje lassanként csaknem láthatatlan lett otthon: alig beszélt Marianne-nal.

Marianne csenget, rögtön magyarázatot akar.

— Tudja meg itthon van-e az ur?

— Ót perc múlva, megjön a válasz.

— Az ur nem jött haza.

— Kérdezze, adott-e valami parancsot a kocsisának?

— Az ur azt mondta a kocsisnak, hogy nincs rá szüksége.

Marianne izgatottan jár alá s fel nagy léptekkel az öltöző szobájában.

— Nem akarja, hogy tudják, hol van, ez nyilvánvaló. Nos, megvárom őt, itt fog találni, ha mindjárt hajnalban jön is haza.

Egy perc múlva más tervet fogad el:

— Egyedül tölteni ezt az estét a faliorám tik-takjával nagyon kínos volna; jobb lesz kimenni és aztán igyekezni fogok megtudni az igazat e vetélytársról. Bizonyos vagyok benne, hogy Mousse-nál megtudok mindent, a mit tudni akarok.

Marianne csenget.

— Adj! Ide a legelőbb kezeügyébe eső ruhámat.

II.

Vidám csevegés folyt ennél a jó Moussennél, mikor Marianne ügyesen arra a tárgyra terelte a beszélgetést, mely őt annyira izgatta. Mitán nagyon közönyösen beszélt róla, minden nehézség nélkül felelt nekik.

— Őszintén szólva, — mondta Sagor, — én azt hiszem, hogy a maga férje nem is hagyja el soha azt az asszonyt; most már megmondhatom, hogy a maguk egybekelése nagyon meglepte a tapasztalt embereket.

— Hát csakugyan olyan asszony ez a Traysné, hogy nem lehet a helyét betölteni? — kérdezte Marianne erőltetett mosollyal.

— Oh, — mondta Mousse, — én mindig azt hallottam róla, hogy valóságos bűbajos.

— Egy nagyon is világából való és nagyon reális bűbajos — toldotta Ecoppé.

— Traysné asszony, igazi asszony, ez az ő varázsa, — mondta Chinon — és pedig annyira, hogy a férje sohasem bírt megvigasztalódni, a miért elhagyta; visszavette volna őt, ha a neje akarta volna; nem lehet meg nála nélkül. Traysné azonban imádta a maga férjét és Trays a mártírja lett.

— És még most is látom őket együtt kijönni az operából, Jeant és Traysné. Teringettét milyen szép pár volt! — mondja Bagatelle.

— És vajon milyen ez a teremtes? — foly-

Ez a borzasztó szó az alárendeltséghez szokott katonáé, a szívéből fakadt és a legnagyobb lenézéssel vágta azt oda Mercier tábornok, felhevülve szemébe. Ugy éreztük mindnyájan, mintha egy hideg kéz nyúlt volna szívünkhöz és a visszaszorított vér egyszerre arcunkba szökne.

Hatalmas jelenet volt az, kimondhatatlan drámai megrázó erővel. A hallgatóság, csak hosszabb idő múlva tért magához, azután úgy véltük észrevenni, mintha a nyomasztó hangulat eltűnt volna a teremből. Mindnyájan éreztük, hogy ugyanezt gondoljuk:

— Ez az a szó, melyet vártunk. Ez az a hang, mely megtöri a hazugságot, miként a napsugár a sűrű ködöt. Ez az igazság hangja!

E jelenet emléke örökké be van vésvé szívembe, nem fogom elfelejteni soha!...

Karcolatok.

— Innen-onnan, mindenünnen. —

A gondviselés — úgy látszik — egy új kiadással kedveskedett a — kánikulából.

Legalább a hét elején olyan forróság volt, hogy elcsuszott a jégbehűtött az, a mi.

Azt hittük, hogy lefújtak már a szép idők, pedig még a „vén asszonyok nyara” se múlt eddig el.

Azok a kardos asszonyok, nem fogják hagyni csak azért sem a — jussaikat.

Az idei nyár nagyon kedvezett a — gyülekezésnek.

Alig van számba vehető nagyobb város, a hol valami országos gyűlés, vagy kiállítás ne lett volna.

És — hála a jó magyar gyomornak! — népes volt az mind, mert ahol czéczóról van szó, ott nem szabad hátra maradni.

Ez már „nemzetközi — erény.”

A szomszéd Nagyvárad meg egyenesen kitett magáért.

Volt ott már két kongresszus, most lesz a — harmadik.

Az országos orvos-szövetkezet jön holnap ott össze és remélhetőleg csupa pompás dolgot fognak magoknak — rendelni.

Debreczen város — ez idő szerint — megelégszik egy kisebb kaliberű kertészeti kiállításal.

A mi különben tökéletesen elég, hogy az „Angol királynő”-ben ismerkedési estély, a „Biká”-ban diszebed, — a nagyerdői vígadóban meg — reggeli és búcsuzó vacsora legyen.

Oh jól ne tessék félni! Elég gazdag a magyar nyelv szótára. Ad az muriczimot, ha csak muri kell.

Az iskolák megnyitják, vagy nyílófélben vannak.

Tele diákkal a város, a melynek tagadhatatlanul — sokkal élénkebb lett a képe.

Zajosabbak a mulatóhelyek és népesebb a — korzó.

A friss falusi bankók és koronák gyorsan forgalomba jönnek és — az ifjúság gazdagabb lesz egy pár — katzenjammerrel.

De hát mindig így volt e világi élet, mióta diák van és így lesz, a míg csak diák lesz.

Pedig hej, be rég tanult az első diák s világ végeztével vész ki az utolsó diák.

A mulatást mi örököltük az elődeinktől és utódainknak adjuk — örökségbe.

A katonák is megérkeznek nem soká, hogy tarkítsák és élénkítsék a debreczeni őszi szezonyt.

Aztán bekopogtat a szintársulat és akkor aztán — kiki „párjára lel és nem sir!”

A meleg napok hatalmasan érelik a szőlőt s az előjelekből úgy látszik, hogy az idén alig ha nem bő szüret lesz, a miből az következik, hogy egyuttal víg is lesz.

Teremtő jó ég, dicsértessék a gondviselés! csak egy helyen százezer liter új bort kínálnak eladásra!

Ha a többi helyen is így terem, akkor, no akkor, legalább is meg kell kétszerezni a — rendőrség számát.

Mert az új bor, ha sok: olcsó, és akkor ellensége a fentálló társadalmi békének és — utcai csendnek.

A Dreyfuss pörét még mindig tárgyalják és — úgy látszik — nem egy hamar fog az véget érni.

Ujabb és újabb tanukat állítanak elő, a kik nem ritkán vadabbnál-vadabb dolgokkal állanak elő.

Ugy látszik, hogy a Dreyfuss-pör olyan, mint a rétes tészta. — Nyujtják!

A híres béke-konferenciának már is meg van az eredménye.

Háboru folyik Áfrikában.

Tehát megint igaz az a mondás, hogy: „ne fessd a falra az ördögöt, mert — tüstént megjelenik.”

Az utcákat folyton locsolják.

Félt, hogy nagyon hozzá fognak szokni és — megkívánják majd télen is.

A mint az iszákos ember van az — itallal.

Egy miniszeri rendelet azt parancsolja, hogy nem lesz szabad gorombáskodni azokkal, a kiknek bajok lesz a törvénnyel.

A rendeletből hiányzik, hogy hány rendőrségi tisztviselőt látnak el — a „művelt társalgó” című könyvecskével.

Egy helybeli újság kilátásba helyezi a városi pótdó tetemes — leszállítását,

Azt állítja, hogy az az öröndetes tény a mi érdemes főszámvonónk — ügyessége.

De nem említi, hogy a felszaporodás kinek az — ügyetlenkedése!

A jövő század Debreczen képét is megteremtették a héten.

Persze, egy előre csak — a mint dukál — papirosán, rajzban.

A valóságban pedig meg lesz vagy száz év elteltével.

Nyugodtan lehet ettől is ám — aludni!

Roppant megdöbbenő hír járta be városunkról az országot.

Az, hogy pusztul a civis faj és száz év múlva üres lesz Debreczen.

Ne tessék tőle tartani; az igaz, hogy kopunk, az orvosi kegyelem folytán, de azért mi bizunk a debreczeni férfiak és nők — jókedvébe.

Szó sincs róla, nagyon szomorú dolog, hogy a múlt hónapban több egyén halt el, mint a meyni született.

De ez még nem ok a vészkiáltásra.

Ezt a kis különbséget, helyre lehet ütni egy kis — iparkodással.

A héten egy kis januáriusi világ volt a földön. Ugy tessék érteni, hogy sokan kivágyattak egymásnak boldog üzenetdőt, már t. i. a kinek a vallása így hozza a dolgot.

Szívesen konstatáljuk, hogy ez alkalomból nem kellett borralalóval összekötni a b.u.é.k. t.

Jó öreg Boránd bátyánkra is ráért a — jubilálás.

50. évi színészi működését akarta ünnepelni egy jóakaró műkedvelő társasággal.

Emlékezetes lesz ez az öreg színészre.

Kerek 70 forintot kellett — ráfizetnie.

De ne busuljon a jó öreg. Ezt is helyre lehet még hozni.

Vigasztalja az, hogy efféle dolog mindég költséges és hogy másnak sokkal többbe került.

Felhívás.

A magyar protestáns irodalmi társaság f. évi Szeptember hó 20-án városunkban tartja közgyűlését s ez alkalomra ide fognak a hazai protestáns egyházak egyházi és világi nagyjai s előkelőségei seregni. Városunk régi hírnevéhez méltó, hogy vendégeinket tőlünk telhetőleg szívesen fogadják s mindenek előtt szállással lássuk el. Bizalommal fordulok a vendéglátó nagy választmány megbízásából városunk művelt közönségéhez aziránt, hogy vendégeink részére szállásokat felajánlani s elhatározását hozzám naponta d. e. 9—12, d. u. 3—6

óráig a városház katonai ügyosztályában tudatni méltóztatnék. Ha pedig valaki óhajtana ugyan szállást adni, de ebben bármily okból gátolva van, szíveskedjék az elszállásolás céljaira szolgáló adományát szintén hozzám juttatni s én azt hirlapilag nyugtázom. Az elszállásolás szeptember hó 19 és 20 ik napjaira lesz szükséges. Oláh Károly, az elszállásoló bizottság elnöke.

HÍREK.

A kis diákok.

Két hosszú hónap után újra megszólal az iskolák csengője. Tiszta, harsány hangja megszólalva hirdette, hogy kezdődik a munka.

Kezdődik a munka. Ott állnak már a szigorú tanárok a termekben s végzik egyelőre ugyancsak a beiratkozást. Beírják azokat a kis és nagyobb nebulókat, kik olyan édes reményekkel kezdenek a hosszú, nehéz munkához.

Ugy elnézem én ezeket a kis diákokat, a legkisebbeket, akiket most hoznak először az iskolába. Kis falusi gyerek, vele egy öreg bácsi, a falu papja, tanítója, azután meg ott van még velők az édes apa; olyan kíváncsian, olyan félő tisztelettel néz fel azokra a komoly tanárookra, arra a szürke nagy épületre, hol tíz hónapig kell majd dolgoznia.

Milyen szép az ilyen kis diák élete. Rózsaszínű előtte minden.

Az élet, a világ, az emberek mind-mind olyan jók még előtte. Azt hiszi, hogy mindenki olyan, mint ő, ártatlan, ki másnak csak a javát akarja.

Hogy tervez, hogy épít légvárakat az ő naiv hitével, bizalmával, hogy remél, milyen erősen! Ez lesz, az lesz, így lesz, úgy lesz.

... És később, mikor már benn van az életben igazán, mikor hazamennek, kik behozták s ő itt marad egyedül a között a tenger diák között s megkezdődik a munka, hogy peregnék le hulló levélként ezek az álmok, hogy omlik össze a légvár, hogy foszlik szét a remény!

Megismeri az életet. Látni, hogy az emberek nem olyanok ám, mint a milyennek látszanak. Megismeri az önzést, megismeri a protekciót s látja, hogy mint halad amaz, kit tolnak előre láthatatlan kezek s mint marad el ő.

Pedig dolgozik ő is. Talán többet is, mint amaz. És mégis ő marad. ...

Ugy megfájl a szíve ilyenkor a kis diáknak, úgy elkeseredik a néma fájdalommal, úgy nézi azt a csunya játékot, amit azok a szigorú képtű urak játszanak a legkomolyabban. ...

Ez az ő első fájdalma, első csalódása.

Ugy elnézem az ilyen kis diákokat, kit most hoznak be, úgy elgondolkozom a sorsán, szinte látom, hogy milyen lesz, ha majd ő is csalódik.

S aztán eszembe jut, hogy milyen jó is az, hogy az embert már az iskola hozzászoktatja a — csalódáshoz! ...

tatta Marianne, kinek a felindulása elfátyolozta a hangját.

— Oh nagyon szép, fejedelmi arccal, hidegen és mégis... ördögbe, ördögbe.

— Olyan asszony ez is, a kitől sohasem lehet elszakadni, — mondta Parme czélzatosan. Aprópos, mi lett belőle.

— Nápolyban volt pár hét előtt, — felelte Renoncourt; — láttam őt és szebbnek találtam, mint valaha.

Némely banálítások után Marianne kérte a kocsiját és hazahajtatott, magánkivül a gondolatra, hogy Jean elszakad tőle.

Lehetetlen volt áztatni magát, a névtelen levélnek igaza volt; ez az asszony elfogja rabolni tőle a férjét. Mindenki megértette ezt vele, nem lehet ellenállani ilyen nőnek. És ő reá már szánakozó tekinteteket vetettek. Hát azt hiszik nem képes diadalmaskodni e vetélytárs fölött? Hogy nem tudja megtartani férjét, ha akarja?

Hazatérve tudakozódott Jean után. Mondták neki, hogy hazajött.

Pongyolát ölt magára és elszántan belép Jeanhoz, ki lefeküdt és egy esti lapot olvas.

III.

Eldobja a szivarját és félbeszakítja olvasását.

— Zavarlak?

— Nem, csak kérlek, bocsásd meg ezt a fojtó légkört.

— Eszemben sincs, olvasd csak ezt.

Jean átveszi a névtelen levelet és átfutja Marianne ekkor megszólal:

— Mindent tudok, ne tagadd! Viszonyod volt Trayasnéval közudomásu; ne próbálj hazudni; bírd legalább az őszinteség méltóságával!

— Távolról sem akarok tagadni, oly viszonyt, a mely boldoggá tett, mondja Jean. Tud meg tehát, hogy én nagyon szoros barátságban állottam Trayasnéval.

— Barátságban? Csak valld meg, hogy mint férj és feleség éltetek együtt — mondta Marianne, az ágyészre ülve.

— Ugy, ha tetszik.

— Muszáj tetszeni. És ugyan mi volt olyan csábos ezen a teremtesen.

— Zavarba ejtesz egy kisé.

— De hát felelj!

— Édesem, nagyok a szemei s inkább szelidek, mint szépek, szellemes és mindenekfelett vig kedélyű, előkelő arcu, szép asszony, de még jobb szóval mit mondjak neked, több évig éltünk együtt és csak kedves emlékek hagytak magam után... És aztán szeretett engemet, pedig hát ez az a ritka dolog, a mit mindnyájan keresünk.

Ez utóbbi szavak világosan mondták: Te előttem, édesem, ez egészen ismeretlen valami! Marianne meg volt sértődve, ez a rá nézve megalázó összehasonlítás minden alakban visszatért. Jean tehát nem tételez föl nála sem érdemet, sem bajt. Most már világosan látta a tért, melyen meg kelle vinni, ezért is folytatta:

— Itt ugyan nincs meleg, köpenyt kellett volna magamra öltönnem.

Semmi felelet.

— Tudom, mit tegyek takaród alá bujok, ezek a pongyolák fagyosak és azután alul is vékonyan vagyok öltözködve. Nézd, csak egy szoknyát kaptam az ingem fölé.

Jean csak ennyit felelt rá:

— Akarod, hogy csengessek és tüzet gyujtassak.

— Nem, nem köszönöm! De hát ha annyira szeretted azt a Trayasné, miért nősültél meg?

— Mert olyan nőről ábrándoztam, a ki nem volt soha másé, csak az enyém.

— Itt azt hiszem, hogy én megelégtettem ennek a feltételeknek?

— Tagadhatatlanul, de én olyan nőt akartam a ki egyedül csak nekem éljen s felejtse velem a többi mind.

— De hát mi kifogásod van ellenem, miért duzzogsz rám? Ma este éppen nem vagy szeretetre méltó.

— Meglehet, de hát mit törödsz vele, ha megtartom sérelmeimet magamnak.

— Jobb, ha kimagyarázod magadat, talán a költségeim bántanak?... Lám bizonyos vagyok benne, hogy a napam lovalt fel ellenem? Beh sok zaj semmiért!

Jean méltatlankodva mondta:

— Kérlek ne keverd bele az anyám nevét a vitáinkba; aztán meg ne sértess azzal, hogy pénz kérdések tulajdonítsd kegyetlenségemet. Te örülsz költségeid az igaz, de miután én birom fizetni, hagyjuk ezt a haszontalanságot. A baj komolyabb.

— Komoly? hogy-hogy? egyáltalán nem, csak ki kell magyaráznunk magunkat egymásnak. Miért bántsz olyan hidegen velem egy pár hét óta?

— Nem helyeslem a életet, melyet folytatasz és félrehúzódok tőled, ez logikus.

— Én nem ragaszkodom valami nagyon az élethez, melyet folytatok, mond, mi kifogásod van ellene?

Ekkor megpróbálja karját a Jean nyaka köré fogni, ez kibontakozott e szavakkal:

— Mig nem mentél túl a flirten, nem sokat törődtem vele, de az egyik, a ki most neked udvarol, illetlenül viselkedik veled szemben, lesem az

alkalmat, hogy megleckéztessék és visszahúzódok tőled, mindez kifogástalan.

Erre Marianne szólt az ő legpajzánabb hangján:

— Már régóta beszélni akartam veled, de te sohasem voltál itthon.

— Miután nincs sem feleségem, sem otthonom természetesen, hogy mint sok férj a mi társaságunkból, künn keresek kárpótlást.

— Nincs jogod hozzá, én nem tettem semmit, a mi ezt megérdemelné.

A Jean ügyes hidegsége teljes gyónásra bírja Mariannet.

IV.

— Talán nem tetszik neked, hogy találkozom néha Chaville-jal a boulognei-erdőben? Velem van mindig a kis fiam is a dadájával.

— Tanunak viszed a fiadat légyottjaidra?

— Vagy talán azt rovd meg, hogy nagycsü-törtökön a Nimes karján mentem a kálváriára. Csak azért tettem, hogy megmagyarázzon mindent.

A férj mélyen hallgat.

— Mondd meg az igazat, valami nevétséges leveleket találtál, felelős vagyok én az ostobaságokért, melyeket nekem írnak? Vagy talán láttad, hogy Nimest felvettem a minap a fogatomba? Hát olyan bűn az, megengedni egy férfinak, hogy a kocsi-jába üljön! Különben is ha ez a Nimes bánt, hát légy nyugodt. Vége, teljesen vége közöttünk mindennek.

— Vége! — szólt meg Jean felháborodva a bizalmas vallomáson.

— A kaszinó megrendszabályozása.

Tévedések kikerülése céljából megjegyezzük, hogy ezuttal arról a kaszinóról van szó, a melynek tagjai a városház előtti téren szoktak sűrű tömegben felállni. A tömegből többen nem is elégszenek meg ezzel a helyiél és elfoglalták a városház előtti járórt is. Végh Gyula tb. főkapitány most szigorú rendeletet bocsátott ki, a melylyel a szóban forgó kaszinó tagjait a nagy forgalom és a szabadabb közlekedés érdekében letiltja a városház előtti járórról. Hogy pedig ezen rendelete ne csupán írott malaszt maradjon, két rendőrt állított ki napoként a városház piacz utczai két szegletére, a kik azon örködnék, hogy a kaszinó tagjai a tiltott helyre ne kerüljenek. A ki pedig ennek daczára is kényelmesebbnek tartaná a járon foglalva helyet, zárná el a közlekedést, az kihágást követ el és nem szabadul meg az ítélettel kimondott és borsos tagsági illetményektől sem.

— Dr. Schmidt államtitkár Debreczenben.

Dr. Schmidt József kereskedelemügyi államtitkár szerdán este érkezett városunkba családijával együtt s másnap reggel külön vonaton kirándult a Hortobágy meglektetésére, melyet neje és három kedves kis leányának óhajtott bemutatni a dunántúli származású államtitkár. Ez az utazás teljesen magán természetű lévén, minden hivatalos színezet mellőztetett, mindazonáltal az indóháznál kiut volt Komlóssy főjegyző, polgármesterhelyettes, kit az államtitkárhoz fiatalkori barátság kötelei fűznek. A Hortobágyra Szigemeth államvasuti felügyelő és többen kísérték a családot, hol is Farkas mátai biztos az ő ismert ügyességével és vendégszeretettel látta el a magas vendégeket s mutatta be a délibábos pusztaság látnivalóit. Innen tovább utaztak Erdélybe. Az államtitkár nagyon köszönte polgármester helyettesünk figyelmét, mely lehetővé tette, hogy családjának tagjai teljes kényelmet találtak a híres pusztá fogadjában.

Hirtelen halál. Haranghy György, a Tóth Gyula vaskereskedő cég pénztárosa tegnap délelben a Kossuth-utczán igyekezett haza lakására. Az Angol királynő szálloda előtt hirtelen rosszul lett, úgy hogy kocsin kellett haza vinni. Kézzel azután örök álomra hunyta szemét. — Az orvosok szívveréshűdést konstaláltak. — Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz.

Gyászhir. Résztvétellel vettük a hirt, hogy öz. B e k e Károlyné sz. Király Eszter asszony e hó 6-án életének 78-ik évében elhalt. A boldogultat e hó 8-án temették el.

Halálozás. Méhes Józsefné sz. báró Clauber Stefánia 60 éves korában e hó 8-án elhunyt. Temetése vasárnap délután lesz a dohánybevitől telepről.

Üdvös ujtás a bejelentéseknél. Olyan nagy és népes városban, mint Debreczen, igen nagy a bejelentési hivatal forgalma. Különösen megtorlódnak a bejelentések az évnegyedek, de a hónapok első napjain is, mikor az előirt személyes bejelentések a bejelentőkre nézve sok fáradsággal, a hivatalra nézve pedig megfeszített munkával járnak. Ezen a bajon akar segíteni Végh Gyula h. főkapitány, ki ez ügyben egy igen üdvös s modern városnál nagy jelentőségű előterjesztést tett a városi tanácsnak. A h. főkapitány a közönség és a

pontos ügyvitel érdekében egy célszerű módszert ajánl elfogadásra. E szerint — egyelőre kísérletképpen — három rovatra osztott s levelezőlapként t o v á b b i t h a t ó úrlapok bocsátatnának ki a bejelentő hivatal által, melyeknek kitöltése, postán való elküldése a lehető legkönnyebb volna, kezelhetőségük pedig a bejelentő hivatal munkáját is könnyebbé és megbízhatóbbá tenné. A terv igen életre való s első sorban magának a közönségnek kényelmére szolgálna. Hiszszük, hogy ez igazán modern s üdvös előterjesztést a tanács is magáévá teszi.

Szállások felajánlása. A magyar protestáns irod. társ. tagjai közül vendégek elfogadását a következő urak voltak szivesek ez ideig bejelenteni és pedig: Márk Endre 3, Dr. Nagy Zsigmond, Szigemeth Károly, Dr. Karsa István, Balogh Ferencz és Szédlák József urak 2—2. Dr. Sz. Nagy Kálmán, Dr. Ozózi István, Dr. Csiky Lajos, Roncsik Lajos, Oláh Károly, Domokos Jenő, Torday Gábor, Soltész Farkas, K. Kiss József, Komlóssy Arthur, Komlóssy Miklós és Materny Lajos urak 1—1 vendéget látnak el. A hasonló szives jelentkezések f. é. szept. 14-én déli 12 óráig kéretnek. Oláh Károly tanácsnok, az elszállásoló bizottság elnöke.

Pénzadományok. A magyar protestáns irodalmi társaságnak folyó évi Szeptember hó 20-án tartandó nagy gyűlésére megjelenők elszállásolási költségei fedezésére a következő pénzadományok folytak be eddig nálam u. m. Gróf Dégenfeld József főispán utól 20. Kiss Albert képviselő utól 10. az „István” gőzmalom társulattól 10. Balázs Ödön gyógyszerész utól 4. Győry Kálmán, P. S. K. Tóth Sándor, Jóna Gyula, Berényi Gábor, Simonffy István, Forgács Károly és Tikos István uraktól 2—2 korona; mely szives adományokért ezennel köszönetet nyilvánítok, Oláh Károly tanácsnok, az elszállásolási bizottság elnöke.

Debreczen város egészségügye. Dr. Sárváry Gyula városi tisztí főorvos Debreczen város egészségügyéről a következőket jelentette a közigazgatási bizottság szereti ülésén: A közegészségi viszonyok augusztus hónap a kiskorúaknál, de különösen a csecsemőknel még kedvezőtlenebbek voltak, mint a múlt hónap, mert a csecsemők bélihurutja még nagyobb kiterjedésben fordult elő s ez által a halálozási százalék igen magasra szökött fel. Bélihurutban nyolczvanhárom halálet fordult elő. Heveny járványos betegségek közül a már hónapok óta járványosan uralkodó kanyaró járványos jellegét elvesztette és csak szóróvázosan szelid lefolyás mellett észleltetett. E helyett azonban a vörheny és a hasibagymáz esetek száma emelkedett. Vörhenyben nyolcz, hasibagymázban és kanyaróban egy egy halálet fordult elő. Ezen ragályos betegségek tovatérjedésének megállítására az ovióintézkedések lehetőleg végrehajtották.

A város és a kertészeti kiállítás. Szeptember 20-án, mint már többször megirtuk kertészeti kiállítás lesz Debreczenben. A kiállításnak nagy fontossága van, fontosságát maga a város érezte legjobban, midőn a mult rendkívüli közgyűlésen a kiállítás céljaira 400 frtot szavazott meg.

Az iparhatóság köréből. A rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorolhatására augusztus folyamán harminczöt egyent látott el iparendélylyel. Ebből 205 frt vett be a házipénztárba iparis-lai célokra. Ipar törvényellenes kihágásért tizenhét iparost 36 frt 50 kr-ra büntettek. Munkönyvet 71 darabot adtak ki.

Nevelő. Egy szegény sorsú, izr. vallású jó tanuló fiú, ki a reform. gimnázium IV. osztályába jár, alsóbb osztályú gimn. tanuló fiúkhöz házi nevelőnek vagy corepetitornak ajánlkozik.

A debreczeni gazdák elutazása. Említettük, hogy a gazdasági egyesület kirándulást szervezett a szegedi mezőgazdasági kiállításra. A kirándulásban való részvételre huszan jelentkeztek, a kik a tegnapi déli vonattal utaztak el Debreczenből Szegedre. A kirándulásban részt vesznek: Horváth István, Horváth Ferencz, Polgári Bálint, Polgári József, Balogh Ferencz, Vásáry András és neje, Kertész István, Kertész Imre, Zöld János, Vásári István, öz. Liptay Gáborné, Trázy Géza, Szalay István és neje, Mike Ferencz, Balogh Péter, Ungvári Andor, Kertész László. Itt említjük meg, hogy Huttlész Kázmér, debreczeni lótenyésztő bizottság elnöke is elutazott a szegedi kiállítás meglektetésére.

Bűnügyi végtárgyalások. 1399. év szeptember hó 11-én Hét főn Szilágyi János ellen g. o. emberölés vétsége. Juhász Ferencz ellen zsarolás kísérlete. Soós János ellen s. t. sért büntette. 1899. Szept. hó 15-ikén Pénteken Fekete Margit ellen lopás büntette. Bárony Béla ellen g. o. s. t. sért. büntette. Reizinger József ellen tüzvész okozás vétségeért. — Ugyanazon napon ítélethirdetések.

Irodalom és művészet.

* Erzsébet királyné emlékalbuma.

Magyar nőkhöz méltó szép és gyöngéd gondolat volt, hogy a legelső magyar asszony szomorú halá-

lának évfordulójakor a magyar nők látható jelét adják annak, hogy a jószágos királyné emléket sohasem feledik s nemzedékről nemzedékre szeretettel fogják ápolni gyermekeik szívében. Ennek megkapó és impozáns kifejezése az a hódoló részvétirat, a melyet a nők ezrei irtak alá s a melyet a szomorú évforduló alkalmából küldöttségileg adnak át Király ő felségének. A részvétiratot az „Előkelő Világ” szerkesztősége ritka fényű és művészi becsű albumba foglalta. Az album színezüst táblába kötött fekete pergamen-lapokból áll, a melyre művészi kivitellet van festve a gyönyörű inicziálékkal ékített részvétirat, a melyet kiváló nők remek mondásai, emlékezései, majd pedig az aláíró hölgyek nevei követnek kaligraphikus írásban. Az egész mű kiváló művészi remek és kézimunka. A bibliographikában unikomot képező fekete pergamen-lapok megrendelésre Párisban készültek. Az ezüst borítékot gyönyörű allegorikus festmény ékíti. Az áldozatlánc kavargó füstjéből fönn, mintha a mennyből tekintene le, ifjú szépségében látszik a királyné, míg alább a baloldalon görög stílus oszlopcarnok előtt elhagyott, üres trónszékénél, arczán mérhetlen fájdalommal az ő árvája áll, az oly mostoha sorsra jutott kiegyezés. Szemben ezzel impozánsan emelkedve ki a koronaőr hatalmas alakja, arczán fájdalommal és daczczal, a mint az egyik kezében elszántan kardot szorongat, míg a másik kezével Szt. István koronáját kebléhez szorítja. A boríték hátsó ezüstlapját egy diszruhás magyar nő alakja disziti, a mint hódolva nyújtja a részvét albumot. Nagyjából így fest a magyar nőkhöz méltó remekmű, a mely az „Előkelő Világ” szerkesztőjének Lengyel Gizella distingvál izlésének és fáradhatlan buzgóságának köszönhető. A gyönyörű albumot, mielőtt átadják ő felségének, közszemlére állítják, a miről a hírlapok utján értesül a közönség. Az album az átnyújtás ünnepe után sokszorosítva is lesz, úgy hogy a közönség őt koronáért emlékül meg is szeresheti. Az album másolatok előfizetése szeptember hó 15-ig küldendő be az „Előkelő Világ” kiadóhivatalának. A kegyeletes nemzeti emlékművet melegen ajánljuk hölgyeink figyelmébe.

CSARNOK.

A képviselő ur leánya.

Ida apja gazdag, jeles, ügyes prókátor volt. Jó szónoki képesség, nagy ész és jókora vagyon ura. Leánya igen gyönyörűséges teremés volt. Szép kedves és mint parthie is igen kíváncsú. Ida kisasszony azonban már lekötve érezte magát. Egy irnokukhoz, ki mellesleg mondva végzett jogász fia volt, de szegény mint a templom egere, érezte lekötöttnek magát. Az irnokot úgy hívták, hogy Szaplonczay Aladár.

Szerelmüket az atya jó szemmel nézte, az anya türethetlennel találta. Elfelejtettem azt előrebocsátani, hogy az ügyvéd egyszerű ember, jószívű lélek volt, az anyja pedig gögös és nagyravagyó. Egyszer csak meghalt a kerület képviselője, ki talán ötödízben képviselte a várost és akit haláláig megtartottak volna akkor is, ha az két évtizeddel később következett volna be.

És az eddig nyugodt városban a legelkeseredtebb harcok keletkeztek, fel volt dülva a béke. A városnak kicsi-nagyja megmozdult, hogy bekerüljön a parlamentbe.

Ezt unni kezdte a város, annak bölcse tanácsa és Szabó Gézára, a gazdag előkelő prókátorra esett tekintetük, ki a legnagyobb csendben maradt. Őt kérték fel azután a jelöltségre.

Szabó restelte elfogadni. De mikor előállottak azzal, hogy ha ő enged az általános óhajnak, a sok jelöltségnek vége, mert e mellett más embernek nem akad hive, a városban helyreállítandó csend, béke és nyugalom érdekében elvállalta a jelöltséget.

Hogy olyan nehezen vállalta el, nagy része volt ebben a nejének, a ki így szólott hozzá:

— El kell fogadnod, igazad van, ügyvédi irodád rovására teszed, de legalább végre valódi ur leszel, miniszterek barátja, bizalmasa és leányod még talán miniszterné is lesz.

— Megbolondultál? — kérdezte a férj, és nem akarta elfogadni a jelöltséget. Végre valahogy mégis beleáztatták

Szabót egyhangulag választották meg. Már most kötelességszerűen akart eljárni, nohát ott akart lenni az üléseken. Felküldte nejét leányával, hogy nézzenek körül s vegyenek lakást a fővárosban. Azok aztán vettek is vagy nyolcz szobából állót. Szabót bántotta is a lelkiismerete, hogy képviselővé engedte magát tenni.

— Mire való ez a nagy lakás nekem? — kérde végre elkeseredetten.

— Mi is veled megyünk. És Szabónak bele kellett egyeznie neje akaratába, nem akarta összerombolni háza békéjét.

Idát pedig az ügyvédjelölt ezután napjában egyszer is alig látta. Akkor is csak úgy sietett az iroda előtti folyosón, nehogy szóba álljon a fiatal ember vele.

Egyszer mégis megszólította:

— Ida kérem?

— Igen, nekem csak Ida, míg azt ön is úgy akarja.

— S ha én azt nem akarnám?

— Az már más, — hebegte a fiatal ember, és az ajtóba kapaszkodott, hogy el ne szédüljön.

Tehát vége volt mindennek. Az anya leánya is már miniszterné akart lenni.

Szabóék Pestre költöztek s ritkán jöttek haza olykor haza is jöttek, selyemsuhogás verte egész nap a szobákat. Öltözködtek, éltek czifrán és Ida nem ereszkedett le az irodavezetőhöz egy pillanatra sem. Nem is tett kérdést róla apjától, ki viszont Szaplonczayról szántszándékkal hallgatott s elhallgatta azt is, hogy az már letette az ügyvédi vizsgát s irodát nyitott, mely már versenyezni kezdett az övével.

A ciklus letelt, Szabó elbucszott családjától azzal a kifogással, hogy neki haza kell mennie újra választatni magát. Ők csak maradjanak itt fönn Pesten, ne jöjjenek haza, nehogy kedveskedniök kelljen a sok kortesszel.

Szabó haza utazott tehát és ott kijelentette, hogy nem lép fel többet. Kényszerből elfogadta, de most már ismer egy oly kiváló férfit városa társadalmában, kire osztatlanul rá lehet bízni a mandátumot; ez pedig nem más, mint Szaplonczay Aladár. Szárnyai alatt nőtt fel, az ő nevelése, be fog válni s városa érdekeit tudja védeni.

És mig Szabóék zsuroztak a fővárosban, Szaplonczay képviselő lett. Így van ez helyesen, dörmögte magában Szabó. A kevés napidíj ellenében irodám elhanyagolódott és ott Budapesten évente 10 ezer forintot költöttünk. Ezt be kell hozni a következő öt évben. Szaplonczay fiatal ember, még karriert csinálhat s Ida kívánsága szerint még miniszter lehet belőle.

Mikor Szaplonczayt megválasztották, Szabó levelet irt Pestre:

Kedves Enyém!

A közvélemény volt irodavezetőmet, Szaplonczayt akarta, nehogy megbukjam, nem fogadtam el a jelöltséget, ő csakugyan képviselő lett.

Mondjátok fel a lakást, fizessétek ki, adjátok el a bútorokat és jertek azonnal haza, akkor még a városban találjátok volt hü emberünket, gratulálhattok megválasztásához.

Az anyja és leánya belesápadt a levélolvasásba, de Ida hamarosan új helyzetbe képzelte magát.

— Ihen, azonnal haza megyek és levétemet magam — Aladárral.

És hazamentek. Otthon találkoztak Aladárral s csakugyan arczáról látszott a jövő boldogsága! Hogy ezt Ida előbb nem tudta!

Mikor Aladár Budapestre készült, hogy a parlament megnyitása ott fönn találja, elbucszott Szabóéktól.

Ida kikísérte az előszobába.

— Tehát ön megy, amíg mi hazajöttünk. De ugyebár Szaplonczay, gondol olykor-olykor rám.

— Ugy mint ön mikor Pesten volt?

— Hát már nem szeret? — kérde ajkába harapva Ida.

— Hát ön szeretett engem valamikor? Én nem önnek való ember vagyok nagyságos kisasszony, tudja mi kell önnek, tudja mi tetszett önnek? Nem képviselő, hanem egy irodavezető.

Ida elsápadt, — Aladár utánözhatatlan gavallérsággal meghajította magát, az ajtó bezárult és őt évre ismét el voltak szakítva egymástól. Azaz nem. Aladár csak leczkét akart adni és a legközelebbi postával mdgkérte Ida kezét. Még utóbb beteljesedik a hiru, rangravagyó anyja óhaja és leánya miniszterné lesz. De hogy igazat szóljunk, Ida már kigyógyult a hiuságából és akkor is szeretné férjét, ha az csak egy irodavezető lenne apja irodájában.

Lantos

Kiadótulajdonos: Zicherman Herman.

NYILTÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japán, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHBEN. — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbőlyeg ragasztandó.

500 forintot

fizetek annak, ki a Bartilla fog-vízének használatát mellett, üvegje 35 kr, valaha ismét fogfájást kap vagy a szája büzik. (Csomagolásért külön 10 kr.) Bartilla A. örökösei (E. Winkler) Wien, 19/1. Sommergasse 1. Határozottan kérünk Bartilla-féle fog-vizet. Hamisítások jelöléséért jódíjazás adatik. Kapható Debreczenben: Mihálovics Istv. gyógyszerésznél; — Nagyváradon: Wachsmann Alb. Droguistánál, Fő-utca.

Chocolat

SUCHARD

Mindenütt kapható.

Cacao

Kufeké féle

a tej legjobb hozzátétele a betegség megelőzésére és eltávolítására

gyermekliszt

Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban

Birtok bérbeadás.

Szatmár vármegye Csomaköz község határában (a vasúti állomáshoz 1/2 órányira) fekvő **600 holdas** (1100 □-ölével számított) fekete és homok talajú **tagos birtokomat**

folyó évi október hó 1-től kezdve **teljes gazdasági felszereléssel** együtt bérbe adom. — A birtok teljesen jókarban levő **gazdasági épületekkel**, **kényelmes lakóházzal** el van látva.

Bérleti idő 6–10 év.

Bővebb értesítést nyújt Csomaközön (Szatmármegye) a tulajdonos

1—2 **Buttyán Mihály.**

12001
1899

Szénaeladási hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő s a Hortobágyon 1897 évben termelt négy kazal szénának zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen leendő eladatása rendeltetvéen el, erről a venni szándékozók, oly felhívással értesítetnek, hogy a zárt ajánlatok 1899. év szeptember hó 15-ik napjának délelőtt 10 óráig a Polgármesteri hivatalban adandók be, a kikiáltási ár vagyis 3300 frtnak 10%-a mint bánatpénz letétele mellett, a szóbeli árverés pedig ugyancsak 1899. év szeptember hó 15-ik napjának d. e. 10 órakor a városház nagytanács-termében fog megtartatni.

Az eladás tárgyát képező széna a Hortobágyi mátai telepen tekinthető meg, megjegyeztetvén, hogy a széna a helyszínén fel nem etethető és onnan legkésőbb 1899 december hó 31-ig elszállítandó.

Debreczen, 1899 szeptember 4.

1—1. (104)

A városi tanács.

Uj bútorüzlet megnyitás!

A n. é. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy f. é. május hó 1-én Helyben, Piacz-utca 44. sz. alatt (dr. Ujfalussy-ház)

bútorüzletünket

megnyitottuk.

Dús választékban tartunk a legújabb stylu secessio, chippenhail, baroque, ó-német, angol stb. matt és fényezett bútorokban a legdiszesebb valamint legegyszerűbb kivitelben.

S a mig egyrésztől meghívjuk a n. é. közönség **állandó bútorkiállításunk** szíves megtekintésére, másrésztől esedezünk kegyes támogatásukért

kiváló tisztelettel

Lamberger és Társa.

Eladó föld.

A vágóhid mellett fekvő s **Czabán Dániel** tulajdonát képező homok földből szőlőskertté alakítás czéljából mintegy 30 kat. hold, parcellánként, kedvező fizetési feltételek mellett, eladó. (106) 1—3.

Alapított 1782.

KONTSEK GÉZA

előbb **Gaszner Károly**

fűszer-, csemege-, bor-, ásványviz- és magkereskedése

DEBRECZEN, Kossuth-utca 11.

A földmivelésügyi m. kir. minisztérium felügyelete és a magyar bortermelők orsz. szövetségének vezetése alatt álló

m. kir. országos központi mintapince

BORAINAK

főraktára

= Debreczen és vidéke részére. =

Hazánk összes kiválóbb borvidékének, eredeti palackozott asztali, peosenye-, csemege- és gyógyborai óriási választékban és feltétlen természetes minőségben állandóan kaphatók.

Magkereskedésben mely e szakmában az ország legrégibb üzletei közé tartozik, mindenkor a legjobb mezőgazdasági, konyhakerti- s erfurti virágmagvak fajtáit s csiraképes minőségben kaphatók.

Nem bizományi raktár, hanem direkt összeköttetések a continens első magtermelőivel.

Árjegyzékkel kívánatra készséggel bérmentve szolgálok.

12080
1899

HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város házipénztárának és a házipénztár által kezelt alapoknak 1900 évre szóló költségeloirányzata elkészülvén: az, az 1886. XXI. t. cz. 17-ik § értelmében a város számvevői hivatalánál 1899. évi szeptember hó 7-ikén kezdődőleg **15 napi közszemlére kitétetett**

Miről a város érdekelte lakossága azzal értesítettik, hogy egyes adózók a költségvetésre észrevételeket tehetnek s azokat a folyó hó 28-ik napjára kitűzött közgyűlést 5 nappal megelőzőleg a városi tanácshoz beadhatják.

Debreczen, 1899 szeptember 5.

(105)

A városi tanács.

FELHÍVÁS!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy vevőknek becses tudomására hozni, hogy az **V. sorjátékban** az első osztály húzása f. é. november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok fölarusításomban beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276 "	3300 "	32476 "	32500 "	46901 "	46950 "	76401 "	76425 "
6051 "	6075 "	34301 "	34325 "	48576 "	48600 "	78776 "	78800 "
6176 "	6200 "	34976 "	35000 "	51101 "	51150 "	82926 "	82950 "
14776 "	14800 "	38526 "	38550 "	52601 "	52625 "	87026 "	87050 "
16376 "	16400 "	39226 "	39250 "	64501 "	64525 "	91901 "	91950 "
25101 "	25125 "	39301 "	39325 "	68076 "	68100 "	92226 "	92250 "
26626 "	26675 "	45601 "	45625 "	68401 "	68450 "	95276 "	95300 "

Mint hogy már e hó közepén az **V. sorsjáték** sorsjegyeinek kiadását megkezdtem, felkérem a t. cz. vevő közönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb **szeptember 15-ig** hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{1} = 6$ frt. $\frac{1}{2} = 3$ frt. $\frac{1}{4} = 1$ 50. $\frac{1}{8} = 75$ kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát szíveskedjék postautalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécselt

m. kir. osztálysorsjáték fölarusítója.

SZEMGYÓGYVIZ.

A legjobb és leghiresebb szemgyógyviz a dr. Lebois-féle. Ezen elsőrendű francia szemgyógyviz az összes szembajok és szembetegségek ellen a legjobb s legbiztosabb sikerrel használtatik, a mit már nem csak az összes magyar lapokban is olvastuk, miként az első orvosok csak ezen **kitűnő szemgyógyvizet** ajánlják. Egy üveg ára használati utasítással **90 kr.** Kapható Budapesten **Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12.** és a vidéki gyógyszer-tárakban, úgy Páris, London, Berlin és Bécsben is. 103 1—10.

KLEIN TESTVÉREK ELSŐ KÖZVETÍTŐ ÉS TUDAKOZÓ INTÉZETE.

Gróf Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).

156-dik számú telefon állomás,

Kereskedő segéd helyben tanult, fűszer vegyes szakmában jártas, — csinos külsővel — alkalmazást keres.

Fölkértnék mindazon földbirtokok, kiknek földjük volna kiadó esetleg eladó, hogy azokat közvetítő intézetemben előjegyeztetni szíveskedjenek.

Kiadó föld. A F.-Józsa község határán 28 1/2 kat. hold elsőrendű szántóföld és kaszáló egy vagy több évre haszonbérbe kiadó. 500.

Eladó ház czuczai földdel Darabos-utczán, melynek tiszta jövedelme 650 frt. tartott ára csak 9500 frt. 496.

Eladó nemesi birtokok: Nyir-Acsád, Mihálydi és Mártonfalva határiban, ugyszintén egy nagyobb szerű ház Debreczenben eladó. — Bővebb értesítést nyújt irodám. 507.

Nevelő fiú 16 éves IV. gimnásiumot végzett alkalmazást keres. (509)

Fényirdába tisztességes tanulónak való fiú felvétetik. 505

Közel a vasúthoz — a Boldog kertben — kedvező feltételek mellett eladó egy szálló, mely vasúti, vagy postatisztnak állandó lakásul, vagy nagyobb ipari műhelynek igen alkalmas. A mondott célra alkalmassá teszik e helyet: közelsége, kedvező fekvése és a rajta levő jó berendezés, masszív, adómentes új épület. Területe: 750 □ öl legjobb barna homok föld, termő szállóval és gyümölcsfákkal beültetve. E terület — vevő által — esetleg két részre is osztható. 504.

Kertészet első rendű, régen fennálló, összes berendezéssel vagy a nélkül szabad kézből eladó. — Értekezhetni irodám-ban. 506.

Eladó tanyaföld gazdasági épületekkel 1 hold szállóval a Diószegi-út mellett. Értekezhetni irodám-ban. 508.

Az ezen rovatokban közlött k iránt felvilágosítást ad s egy ily közlemény: 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz.